

... alebo o tom, že „každá miestna cirkev, ... je povoláná na misijné obrátenie. Je subjektom hlásania evanjelia.“ (EG 30)

BOŽIE SLOVO:

(Sk 2, 42-47)

Čítanie zo Skutkov apoštolov: *Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách.* ⁴³ *Všetkých sa zmocňovala bázeň; prostredníctvom apoštolov sa dialo množstvo divov a znamení.* ⁴⁴ *Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné.* ⁴⁵ *Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval.* ⁴⁶ *Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm.* ⁴⁷ *Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení.* Počuli sme Božie slovo.

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 711, 367, 368, 366, 372, 373, 376)

Spoločenstvo, spoluúčasť a misia. To sú tri rozmery Cirkvi a kresťanstva, ktoré nám stále prebiehajúca Synoda pripomenula. Vidíme ich dobre na ranej Cirkvi, ktorá v tom čase mala veľkosť práve jednej dnešnej farnosti. Preto je pohľad na ňu inšpiratívny práve pre nás, farnosť a farníkov. Všetci boli pospolu a žili ako skutočná rodina, ako spoločenstvo. Žili spoluúčasť na všetkom, od delenia sa a starosťou o potreby jeden druhého cez učenie pri nohách apoštolov až po účasť na dennej Eucharistii, lámaní Chleba, ako tomu v tie dni hovorili. A boli misijne činní, ohlasovali, svedčili, všade a každému – a aj vďaka tomu táto raná Cirkev rástla, ako Lukáš v Skutkoch zaznamenal.

Práve k farnosti sa obracia pápež a píše: *„Farnosť nie je zastaraná štruktúra; má veľkú flexibilitu a môže na seba vziať rozličné podoby – v závislosti od schopností a misijnej kreativity svojho pastiera a miestneho spoločenstva. Aj keď to určite nie je jediná inštitúcia ohlasovania evanjelia, ak je schopná neustále sa reformovať a adaptovať, bude aj naďalej „Cirkvou, ktorá žije uprostred domov svojich synov a dcér“.* To predpokladá, že bude naozaj v kontakte s rodinami a so životom veriacich a že nezostane len nefunkčnou štruktúrou oddelenou od ľudí alebo skupinou vyvolených, ktorí sú zahľadení do seba. Farnosť je prítomnosťou Cirkvi na konkrétnom území; miestom načúvania Slovu a rastu kresťanského života; miestom dialógu, ohlasovania a štedrej lásky; miestom adorácie a slávenia. Prostredníctvom vlastných aktivít farnosť povzbudzuje a formuje svojich členov, aby boli činní v evanjelizácii. Je to spoločenstvo spoločenstiev, svätýňa, do ktorej sa chodia napiť vysmädnutí, aby vládali pokračovať v ceste, centrum neustáleho misijného snaženia.“ (EG 28). Farnosť sprítomňuje Cirkev na území, kde sa rozkladá a je teda pre všetkých ľudí prvým svedkom o Kristovi – v prvom rade tým, ako žije: ako Rodina, ako SPOLOČENSTVO Boha a ľudí, žijúce obdivuhodný a už nebeský život, ktorému sa učí a stále v ňom vzrastá. Preto môže byť studňou uprostred sveta, žriedlom Ducha a Života, lebo sama je toho plná, plná Boha, plná Krista, ktorého Telom je. Po vzore Krista má SPOLUÚČASŤ na živote nielen svojich členov, ale aj ostatných ľudí, ktorí na jej území a medzi jej členmi žijú. Z toho potom vyviera jej MISIJNÉ konanie, keď, plná života prináša tento život ľuďom, ktorí na ňu pozerajú priateľsky a naklonene, lebo spoznali, že jej členovia sú skutočnými priateľmi všetkých, aj ich samotných.

Aby to dokázala, musí byť viac, než masou. Musí byť „spoločenstvom spoločenstiev“, ako pápež pripomenul a následne ešte viac rozvíja, keď hovorí, že *„Ďalšie cirkevné inštitúcie, základné spoločenstvá a malé komunity, hnutia a iné formy asociácií sú bohatstvom Cirkvi, ktoré vzbudzuje Duch Svätý na evanjelizáciu všetkých sektorov a oblastí. Mnohokrát sprostredkujú nové evanjelizačné nadšenie a schopnosť dialógu so svetom, prostredníctvom ktorého sa Cirkev obnovuje. Je pre ne však veľmi prospešné, aby nestratili kontakt s rôznorodou realitou miestnej farnosti a aby sa ochotne začlenili do organickej pastorácie miestnej cirkvi. Táto integrácia zabráni tomu, aby sa sústredili iba na jednu časť evanjelia alebo Cirkvi, alebo tomu, aby sa premenili na kočovníkov, ktorým chýbajú korene“* (EG 29). Základné spoločenstvá a malé komunity – keď sme spoločne debatovali na synodálnych stretnutiach, znova a znova sme si uvedomovali, že sú podmienkou toho, aby sme mohli v Cirkvi „zažívať spoločenstvo“, ako už dávno pripomínal sv. Ján Pavol II., sú podmienkou skutočnej spoluúčasti na živote farnosti ako spoločenstva ale aj ako ustanovizne a inštitúcie. A sú aj podmienkou misie, sú miestom integrovania tých, ktorí boli oslovení a zvažujú, že sa k tejto rodine Boha pridajú. Aby sme si to uvedomili ešte viac a lepšie: predstavte si, že v obci (meste), kde žijete, by zanikli rodiny. Neboli by tam ani žiadne rodinné domy. Len veľké nočľahárne, haly kde by naraz spali všetci obyvatelia, ďalšie haly, kde by sa prišli najesť všetci obyvatelia – ale nikto by s nikým nebol manžel a manželka, nikde žiadni súrodenci, len takáto armáda, masa ľudí. Takto nejako si svoj vysnívaný svet predstavovali Trockij a sovietski komunisti, ako jeden obrovský pracovný tábor. Chceli by ste v niečom takomto žiť? Bolo by to desivé, že? Rodina, rodinný krb... čím je rodina pre obec, tým je malé spoločenstvo pre farnosť. Bez malých spoločenstiev je farnosť len nejaká organizačná jednotka, poskytovateľ nejakých služieb, pre mnohých dokonca len budova kostola a fary a farský úrad... áno, takto asi väčšina z nás farnosť poznáme. Nie ako rodinu, nie ako miesto života, kam chodíme načerpať, napiť sa dosýta čirej pramenitej vody priateľstva, bratstva, blízkosti, miesto, kde sme prijatí a kde prijímame druhých. Takáto má byť katolícka farnosť. Ale kto sme ju takto zažili? Možno nikto a nikde! Musíme mať preto odvahu „opustiť pohodlné pastoračné kritérium typu „vždy sa to tak robilo““ (EG 33) a vydať sa odvážne na cestu obnovy a obrátenia, seba i samotnej farnosti ako takej! Naozaj to potrebujeme, hlbokú premenu! Obrátenie!

NA ZAMYSLENIE:

Pravdu má pápež, keď hovorí, že *„výzva na obnovu a reformu farností ešte neprinesla dostatočné ovocie, ktorým by malo byť to, aby farnosti boli bližšie ľuďom, aby sa stali prostredím živého spoločenstva i spolupráce a celkom sa sústredili na misiu“* (EG 28). Najprv musíme Evanjelizovať sami seba navzájom, sami počuť a prijať Evanjelium, sami sa obrátiť. Znova téma obrátenia – už sa nám vari aj zuvovala, nie? Ale nemala by sa! Len obrátenie môže zaistiť, že budeme naozaj farnosťou (a sami spasení, nezabúdajme!) a vyhneme sa úskaliam a deformáciám, na ktoré pápež aj tu poukázal, že totiž farnosť ostane „len nefunkčnou štruktúrou oddelenou od ľudí alebo skupinou vyvolených, ktorí sú zahľadení do seba“ (EG 28). Nefunkčnou a mŕtvou, keď nie je miestom, kde sa naozaj a skutočne žije, ale len oným úradom, mŕtvou inštitúciou, ktorá čosi poskytuje, čosi robí, ale nežije a ani sa v nej nežije. Alebo súkromným klubom pár ľudí, ktorí sa schádzajú v kostole (a možno na pive, na výlete a pod.), žijú si sami pre seba a o nič mimo seba sa nestarajú, praví to farizeji.

Aj malé spoločenstvá musia byť pevne spojené s farnosťou. Inak sa im môže stať, že by „sa sústredili iba na jednu časť evanjelia alebo Cirkvi, alebo tomu, aby sa premenili na kočovníkov, ktorým chýbajú korene“ (EG 29). Ako často sa to prvé stáva – chválové stretko iba chváli, spevokol iba spieva, večeradlo sa iba modlí – a zanedbávajú všetko ostatné, učenie, misiu, spoluúčasť, dokonca spoločenstvo! A zase iné sú naozaj od farnosti odtrhnuté, žijú si just ako tí „kočovníci“, robia si svoje a farnosť (ani farár) často ani netušia, čím vlastne žijú – a oni, uzavretí sami do seba, o farnosť a spojenie s ňou ani nejavia záujem, žijú si len sami pre seba.

Ale toto všetko je ovocie neobrátenia – a teda nepochopenia, ako kresťanstvo a cesta spásy fungujú a ako sa my sami stávame toho súčasťou.

OTÁZKY:

< Predstavme si farnosť takú, ako ju opisuje pápež: *„Prostredníctvom vlastných aktivít farnosť povzbudzuje a formuje svojich členov, aby boli činní v evanjelizácii. Je to spoločenstvo spoločenstiev, svätýňa, do ktorej sa chodia napiť vysmädnutí, aby vládali pokračovať v ceste, centrum neustáleho misijného snaženia.“* Porovnajte svoju farnosť s týmto obrazom. Ako ste na tom? Úlety, ktoré sme práve spomenuli – ktoré a nakolko sa týkajú aj vás – farnosti, vášho spoločenstva? Čo s tým? >